

Brood voor een gebroken wereld

Een studie over arm en rijk

OTTO DE BRUIJNE

*Met dank aan mijn inspirators en leermeesters
Jan van Barneveld en Tokunboh Adeyemo*

Brood voor een gebroken wereld

Een studie over arm en rijk
(heruitgave van Armenspiegel, 1983)

Copyright © 2021: Otto de Bruijne & Uitgeverij Gideon

Auteur (boek en gedicht): Otto de Bruijne

Tekstcorrectie: Perfecte Tekst, Zwolle

Omslagontwerp: Jo Aerts

Beeld omslag: Otto de Bruijne, schilderij 'Brood voor een gebroken wereld'

Typografie: Coco Bookmedia, Amersfoort

Jaar van uitgave: 1983

2e (herziene) druk: oktober 2021

Uitgave: Gideon, Hoornaar, Nederland

ISBN: 978-90-5999-201-6

NUR: 707

De bijbelteksten zijn genomen uit de NBG-vertaling van 1951,
tenzij anders aangegeven.

Alle rechten voorbehouden.

Brood voor een gebroken wereld

planeet gebarsten
stukgereten aarde
bloed uit miljoenen wonden
rivieren van verdriet
om wat in onze handen brak

brood en vis brak hij
voedde de vijfduizend
genoeg voor iedereen
brood voor die ene dag

gebroken werd hij
liet zich breken
brood en wijn
stilde honger naar recht
tranen afgewist
scheuren gedicht

genoeg voor iedereen
genoeg voor alle tijden

Inhoud

Introductie	
NA VEERTIG JAAR	9
Hoofdstuk 1	
LIEFDE IS RISKANT	13
Hoofdstuk 2	
HOOP VOOR ARMEN	25
Hoofdstuk 3	
HOOP VOOR RIJKE	63
Hoofdstuk 4	
SOCIAAL REVEIL	81
Hoofdstuk 5	
HET GESCHENK NA DE SCHRIK	105
Hoofdstuk 6	
NU: NA VEERTIG JAAR	113
NOTEN	121

Na veertig jaar

Dit is de tekst van het boek Armenspiegel uit 1983, opnieuw uitgegeven door Uitgeverij Gideon. Een document uit de pionierstijd van een geestelijk Reveil, een opwekking, de zeventiger jaren.

Hoewel deskundologen na de Tweede Wereldoorlog voorspelden dat het met kerk en christendom binnen een paar decennia in ons land wel gedaan zou zijn, ontstond in het laatste kwart van de vorige eeuw toch een onverwachte opleving.

Organisaties als de Evangelische Omroep, Open Doors, Youth for Christ, Opwekking en De Hoop ontstonden, net als honderden gemeenten en ook zendings- en hulporganisaties als Tearfund.

Een bruisende, enthousiaste beweging zonder structuur en traditie, zonder synodes en vergaderingen, activistisch en niet intellectualistisch. Het was ook een tegenbeweging van onderop. Een reactie op de ontkerkelijking, de secularisatie en op de bekende tegenbeweging van de zestiger jaren. Ook een reactie op de verdere institutionalisering van de traditionele gevestigde kerken.

Het was nieuwe wijn die in nieuwe zakken moest. Alles moest opnieuw worden uitgevonden. De identiteit moest worden ontdekt en gedefinieerd.

Oude vragen dienden zich aan in een nieuw jasje. Vragen als: Hoe maken wij Jezus hier en nu zichtbaar? Hoe verbinden we de verkondiging van het evangelie met hulpverlening?

Hoe onderscheidt zich dat van het sociaal activisme, hete politieke hoofden en koude onmenselijke harten?

Het was een tijd van polarisatie, van tegenstellingen, van of-of: links-rechts, pro-contra, conservatief-progressief. Hoe stel je je als christen daarin op?

Maar het was ook wijdsder dan dat. Het werd de pionierstijd van de internationale hulpverlening. De eerste beelden van Biafra kwamen binnen, van de burgeroorlog in Nigeria, van overstromingen in Bangladesh en droogte in Sudan. Vragen om hulp kwamen van christenen en kerken uit wat De Derde Wereld ging heten.

Opeens lag het stervende kind in de Sahel via de beeldbuis naast je op de bank, naast de zoutjes. Martin Luther King schudde ons 'live' wakker. Vietnam beheerste het dagelijkse tv-journaal.

Nederlanders gaven gul.

Kerken deden steeds meer aan werelddiaconaat, bewustwording over onrecht en armoede, apartheid, de opkomende theologie van de bevrijding.

Evangelische christenen waren meer gericht op persoonlijk geloof, maar raakten ook betrokken – zeker als het ging om zending. Ze zochten naar kanalen om naast woord ook brood te geven. Tearfund werd geboren in die dubbele beweging van maatschappelijke betrokkenheid en het vinden van een bijbels antwoord op de sociale nood.

In die tijd ontstond ook de ontmoeting met kerken en organisaties in De Derde Wereld en er ontstonden duurzame relaties. Er werd voor het eerst heen en weer gependeld. Dat contact werd een spiegel, een Armenspiegel. Het bleek omgekeerde

ontwikkelingshulp te zijn. Wij bleken ook arm te zijn, en zij ook rijk. De term hulp werd vervangen door samenwerking: ontwikkelingssamenwerking. In die spiegeling werd ook gezocht naar een bijbelse weg om als christen te leven in een rijk land. Hoe ga je om met overvloed, wat doe je met je geld? Wat zegt de Bijbel daarover?

Armenspiegel was hoop voor armen en hoop voor rijken in een tijd van sociaal reveil.

Welkom in deze tijdmachine. Lees deze studie met deze intro in het achterhoofd, vertaal hem naar nu en kijk in de spiegel.

Otto de Bruijne

Voorthuizen, najaar 2021

Liefde is riskant

Hulp aan hongerige en verdrukte mensen begint spontaan, bewegogen en vol goede moed. Wie zal een neergeslagen reiziger, die halfdood, bloedend in de berm ligt, niet onmiddellijk te hulp schieten?

Wie haalt het in z'n hersens om met een wijde boog en een afgewend hoofd voorbij te lopen?

Maar, pas op! Slachtoffers zijn gevaarlijk!

Toen de jonge Franciscus zich ging inlaten met melaatsen, zwervers, teringlijders... barstte zijn vader uit zijn vel en haalde God erbij om hem te overtuigen dat hij een gevaar was voor de gezondheid van de familie en de goede naam en zakelijke belangen verkwaselde. Hij troefde hem af, sloeg hem in het gezicht, en brulde: Eruit!

Franciscus vertrok. Hij trouwde met 'vrouw armoede', stichtte een bedelorde, herstelde de kerk van Jezus, predikte het evangelie voor de armen en werd een spiegel voor kerk en samenleving. Bedelorden waren in zijn tijd voor het kerkelijk gezag een bedreiging. Waren het niet juist de ketters die het lichaam, het huwelijk en het goede van de schepping als ongeestelijk verwierpen en het kerkelijk gezag naast zich neerlegden?! Maar Franciscus kreeg de pauselijke zegen en herstelde zo de Kerk van Christus. De huidige Paus draagt zijn naam.

Smalen en smoren van oprechte bewogenheid en spontane, directe hulp aan slachtoffers gebeurt nog steeds. Net als in de dagen van Jezus.

Wat ging er in de leiders in Jezus' dagen om toen zij geconfronteerd werden met de schrijnende armoede onder de bevolking? Bekommerden zij zich om de ontelbare massa melaatsen, verlamden, blinden en moreel ontwrichte medemenssen?

Of vervulden die hoogstens een bijrol als ontvangers van aalmoezen, zodat de gevers op een hemelticket konden rekenen?

DE BARMHARTIGE SAMARITAAN

Jezus stelde vrome passanten, die de letter hoger achtten dan de geest, aan de kaak in het verhaal van de barmhartige Samaritaan: neergeknuppeld en beroofd lag de reiziger langs de kant van de weg. Machteloos keek het slachtoffer de wereld in. Afhankelijk van andermans goedwillendheid en vooral: moed. Want wie zou in deze onherbergzame streek, waar het recht van de sterkste heerste, stil staan en zich neerbuigen over zo'n stervende enkeling? Wie zou zich zo kwetsbaar opstellen en het risico lopen zelf beroofd en neergeslagen te worden?

Hopelijk kwam er iemand voorbij die in de geestelijke krachtcentrale, Jeruzalem, moed en kracht geput had om 'de Here met geheel zijn hart, verstand, ziel en kracht lief te hebben en de naaste als zichzelf' (Lucas 10:27). Het slachtoffer lag wat dat betreft op een prima route: namelijk van Jeruzalem naar Jericho.

Wij vermoeden zijn diepe teleurstelling toen twee mensen uit Jeruzalem met een wijde boog om hem heen liepen. Het waren nota bene geestelijke leiders, een Leviet en een priester.

Wij, christenen, schudden ons hoofd en laten deze schijnheiligen via de zijdeur afgaan. Maar hebben wij ons dan echt verdiept in hun positie?

Misschien hebben zij wel intens gebeden voor de stervende stakker. Als Leviet en priester mochten zij immers geen dode aanraken. Zij zouden zich verontreinigd hebben en hun ambt voor de toekomst in gevaar gebracht hebben, en zo velen niet kunnen dienen. Het risico, dat het slachtoffer al gestorven was, of in hun handen zou sterven, durfden zij niet te nemen. Ze kenden de woorden in Leviticus: 'De HERE zeide tot Mozes: Spreek tot de priesters, de zonen van Aäron, en zeg tot hen, *dat geen hunner zich aan een dode* zal verontreinigen onder zijn volksgenoten' (Leviticus 21:1, zie ook Exodus 34:25).

Hun geweten was zuiver: zij dienden God en konden zich met een gerust hart beperken tot een gebed. Hun godsdienst, en vooral hun roeping, hun godsdienstige 'kaste', maakte het onmogelijk om de handen naar deze stervende man uit te steken.

Jezus brak met dit soort godsdienst en stelde barmhartigheid boven alles.

Hij ontmaskerde ook het religieus nationalisme, dat barmhartigheid tot 'eigen volk eerst' beperkte. Een Samaritaanse half-heiden werd in dit verhaal model gezet om het met de godsdienst verweven volks-egoïsme aan de kaak te stellen. Niet een Jood, maar een Samaritaan bleek de naaste van de neergeslagen man. Hij vervulde de wet: 'Gij zult uw naaste liefhebben als u zelf.'

Voor de wetgeleerden, maar ook voor de discipelen, die enige tijd daarvoor nog voorgesteld hadden om een Samaritaans dorp met goddelijk vuur te vernietigen, werd een Samaritaan nu opeens als de naaste voorgesteld. Liefde houdt niet op bij de grenzen van eigen familie, geloofsgemeenschap of volk.

De vrome godsdienstigheid van Jezus' toehoorders was stellig zuiver in de leer en oprecht. De wetgeleerde vroeg: 'Wie is mijn naaste?' Dus niet zomaar iedereen. Het gaat toch eigenlijk om de 'kinderen van het eigen volk'? De wet zei: 'Gij zult niet haatdragend en wraakzuchtig zijn tegenover *de kinderen van uw volk*,

maar uw naaste liefhebben als u zelf: Ik ben de HERE' (Leviticus 19:18).

In eigen ogen waren zij rechtvaardig, omdat ze naar eigen inzichten recht deden aan God. Toch leidde deze wetsgetrouwheid niet tot onbaatzuchtige liefde ten opzichte van ieder mens.

ARMENSPIEGEL

Het verhaal van de barmhartige Samaritaan is ook voor ons vandaag een eenvoudig en onomwonden appèl om naaste te zijn van slachtoffers in de berm van onze samenleving.

Het doorbreekt allerlei min of meer godsdienstige en ideologische motieven om op de barmhartigheid te bezuinigen. Nog steeds wordt de liefde voor verdrukte, hongerige mensen van alle kanten aangevochten, omdat de omgang met de armen nogal wat risico's met zich meebrengt.

Toen talentvolle christenen, academici in India, de allerarmsten op het Indiase platteland gingen helpen, kwamen ze al snel tot de conclusie dat ze de bestaande orde aantastten.

De hogere kasten hadden eeuwenlang hun positie in stand gehouden en verstevigd door de outcasts, de onaanraakbaren, te onderdrukken.

Toen deze paria's geholpen en onafhankelijk gemaakt werden, stortte deze sociale structuur in elkaar. Dit liefdewerk in de Naam van Jezus was niet alleen bedreigend voor de positie van de hogere kasten, de grondbezitters, maar ook voor de hulpverleners zélf. Er werden in één jaar meer dan 15 rechtszaken tegen hen aangespannen. Ze werden bedreigd en hun leef- en werkgeenschap werd door ingehuurde bendes aangevallen.

Wie zijn handen uitstrekt naar de armen, moet wel weten waar hij aan begint. Hij wordt geconfronteerd met tegenstand van buitenaf en vooral vanuit zichzelf. Het is alsof de hulpverlener zichzelf voortdurend in de spiegel, een soort 'armen-spiegel',

tegenkomt. Een spontaan en bewogen begonnen hulpwerk wordt overspoeld door een vloedgolf van klemmende vragen.

Als we de vragen uit het verhaal van de barmhartige Samaritaan laten opkomen, zouden ze als volgt kunnen luiden:

- Durf je je eigen programma, je reisroute, te onderbreken en tijd uit te trekken voor het slachtoffer in de berm?
- Durf je je eigen 'godsbeelden', weldoortimmerde geloofsleer en regels ondergeschikt te maken aan de praktische liefde voor het slachtoffer? Staat bij ons de barmhartigheid boven de 'offerande'?
- Heb je de moed om je neer te buigen en eigen identiteit, eigen prestige, alle eigendunk te verlaten en neer te dalen tot hetzelfde niveau als het slachtoffer?
- Heb je de moed om je daarbij kwetsbaar op te stellen, terwijl je weet dat de rovers achter de rotsen toekijken en wachten op een volgende kans op buit?
- Wil je, als het in je vermogen ligt, ook 'reisroutes' veiliger maken voor volgzaam, eenzame, kwetsbare reizigers en 'rovers', de oorzaken van de ellende, aanpakken?

Met andere woorden: moeten ook de structuren en samenlevingsverbanden zo gevormd of omgebogen worden dat de zwaksten beschermd worden?

Wie de armen helpt, komt zichzelf tegen en we voelen wel aan, dat dit ons veel, waarschijnlijk té veel, gaat kosten. De vader van Franciscus werd witheet van drift en verweet zijn zoon gebrek aan realisme en verantwoordelijkheidsgevoel voor zijn eigen familie. Ook God moest een rol in de argumentatie spelen om het appèl op het geweten buiten de deur te houden.

Wij, westerse christenen, voelen intuïtief aan dat waarachtige en consequente liefde voor de honderden miljoenen medemensen, die vandaag in honger, ziekte en onder onrecht en onderdrukking leven, onze eigen positie aantast.

Ook wij zijn bang onszelf in de 'armenspiegel' tegen te komen. Daar in die spiegel ontmoeten we 'offerandes', 'godsbeelden', geestelijke inzichten en theorieën of geloofsbelevingen, of politieke redenen en ideologieën die ons weerhouden om onbaatzuchtig te delen en de economische principes van de eerste christengemeente in praktijk te brengen.

In deze spiegel komen we allerlei vragen tegen en spreken wij, zoals de priesters en de Leviet, in het voorbijgaan misschien een gebed uit en voelen wij onszelf verder gerechtvaardigd, want vroom gezegd:

'Het gaat toch niet om sociale werken, maar om mijn persoonlijk geloof in Jezus?'

Of:

'We mogen elkaar toch geen nieuwe wetten opleggen, want we leven toch onder de genade? Ook de arme mag niet als wet op onze stoep gelegd worden!'

En:

'Het gaat toch niet in eerste instantie om materiële, maar om geestelijke armoede?'

Want:

'We verwachten de terugkomst van Jezus en hebben nog een korte tijd om Zijn evangelie te verkondigen. Moeten we dan al onze energie, geld en tijd besteden aan het bodemloze probleem van de armoede in de wereld?'

Dus:

'We kunnen toch alleen maar enkele tekenen van liefde oprichten, omdat God Zélf Zijn nieuwe Koninkrijk zal brengen? Waarom zouden we dan een wereldwijd plan om hongers en onrecht op te heffen ondersteunen?'

Sommigen zullen de vragenspiegel buiten werking stellen met opmerkingen als:

'We mogen onze welvaart toch ook zien als een zegen van de Heer en moeten daar, als goede rentmeesters, toch juist zuinig op zijn? We mogen deze 'gave' niet in de waagschaal stellen om andere volken, die trouwens door hun afgodendienst veel armoede over zich gehaald hebben, uit het slop te halen.'

'We moeten goed beseffen, dat we leven in een tijd waarin de satan nog de wereldheerser is en het getuigt niet van 'bijbels realisme' om je daartegen te verzetten. Natuurlijk moet je liefhebben, maar deze wereld veranderen kan, hoeft en mag je niet. En daarom heeft het wereldwijde armoede-rijkdom probleem geen prioriteit. Het gaat om een dieper liggende strijd.'

Deze lijst kan ik, nadat ik jaren gesprekken heb gevoerd en lezingen heb gehouden over 'het slachtoffer in de berm en de voorbijgangers' moeiteloos aanvullen.

Uit een andere hoek komen opmerkingen als:

'Onze eigen economie moet toch gezond zijn om anderen te kunnen helpen. Wees daarom voorzichtig met hulp en zorg dat de 'helper gezond' is en blijft.'

'Het gaat niet om mijn privé-portemonnee, maar om structurele veranderingen en die moeten we via politieke actie bereiken...'

Ik vel geen oordeel over al deze opvattingen. Ik voel me daartoe niet direct genoodzaakt en bekwaam. Ik stel alleen de vraag in hoeverre ons geloof in Jezus Christus ons vrij maakt en aanspoort om praktisch de handen uit de mouwen te steken en de liefde van de Heer te tonen.

De wereld wacht niet op de kerk. Ook niet als die kerk zegt dat ze de mensen liefheeft. De wereld, en vooral de slachtoffers in de

berm roepen wél: 'Zeg niet dat je ons liefhebt, maar laat zien dat je ons liefhebt.'

Toen Jezus een man met een verschrompelde hand wilde genezen was het sabbat en Hij bevond Zich in de synagoge. Alle ogen waren vol achterdocht en kritiek op Hem gericht. Jezus plaatste de man midden in de synagoge en toetste of Zijn praktische liefde hoger geacht werd dan de godsdienstige regels door de vraag te stellen: 'Is het geoorloofd op de sabbat goed of kwaad te doen, een leven te redden of te doden?'

Iedereen zweeg.

In die geladen stilte keek Jezus, die zeer bedroefd was over de verharding van hun hart, de aanwezigen met toorn aan.

Hij brak daarna de ketens van deze, van God en mens vervreemde, godsdienstigheid en genas de man (Marcus 3:1-6).

Hoe juist en helder onze theologie en theorie ook mag klinken, en hoe fraai en lang de bijbelstudies ook mogen zijn, zij vormen geen graadmeter voor geestelijk welzijn.

Jezus zei: 'Niet een ieder, die tot Mij zegt: Here, Here, zal het Koninkrijk der hemelen binnengaan, maar wie *doet* de wil mijn Vaders, die in de hemelen is.

Velen zullen te dien dage tot Mij zeggen: Here, Here, hebben wij niet in uw naam boze geesten uitgedreven en in uw naam vele krachten gedaan? En dan zal Ik hun openlijk zeggen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij *werkers der wetteloosheid*! (Matteüs 7:21-23). Als onze 'geloofsbeleving' of 'theologie' ons verlamt en geen goede vruchten afwerpt in eigen leven, in onze relaties en in de samenleving, is die 'geloofsbeleving' of 'theologie' niet of maar zeer ten dele geworteld in Jezus Christus.

'Tenzij het geloof iemand redt van de zelfzucht en brengt tot dienstvaardigheid, zal het hem zeker nimmer redden van de hel en brengen in de hemel' zegt Guy Pearce. (1)

WELKE JEZUS VOLGEN WIJ?

We moeten ons afvragen welke Christus wij navolgen. Een zoete Jezus? Of een beeld van 'de Heer', die op afstand koel en ongevoelig de aardse ellende aanschouwt? Of wordt Jezus alleen gezien als een strikt persoonlijke Heiland, die geen bemoeienis heeft met de samenleving en het volk? Of is ónze Jezus alleen op de ziel en niet op de totale mens gericht?

Omgang met de armen en verdrukten tast niet alleen ons 'huis-, tuin- en keukenleven' aan, maar raakt ook onze geloofsbeleving en waar we in geloven. De rust van een orthodoxe, rechtzinnige leer wordt door vragen over de 'orthopraxie', de rechte-daad, verstoord.

Intuïtief voelen we aan dat de Bijbel niet allereerst geschreven is om een waterdichte leer te leveren, maar om Gods liefde voor zwakke, terneergeslagen, arme, zieke, hongerige en onderdrukte mensen te tonen.

Rijke christenen die met de armen willen delen, worden genoodzaakt hun Bijbel opnieuw te lezen. Dat moet om de eenvoudige reden dat de arme *vandaag* en niet morgen eten, drinken, werk, huisvesting, moet vinden. Armoede is vaak acuut en urgent.

Maar keren we dan niet de rollen om? Mogen we zó, vanuit ónze menselijke vragen de Bijbel bestormen? Is de Bijbel niet veeleer een dictaat aan óns mensen?

Toen ik voor het eerst de Bijbel bestudeerde over lichamelijke genezing, ging een wereld voor mij open. Ik was zelf niet ziek, maar ik bestudeerde de Bijbel op dit punt omdat ik met zieken *in aanraking* kwam. De *relatie* met zieken drong en dwong mij te onderzoeken welk hoopvol antwoord de Heer voor lichamenlijk zieke mensen heeft. Het antwoord was een ontdekking: Jezus leeft en Hij wil de menselijke ziel, het lichaam en de relaties tussen mensen onderling genezen. Hij gebruikt daarvoor mensen, maar geneest ook buiten menselijk ingrijpen om. In beide

gevallen is aan Hem de eer. Het is voor de zieke én degene, die mét de zieke op weg gaat, een verrijking en een grote ondersteuning om te ontdekken dat Jezus vandaag zó handelend aanwezig is.

Maar: durven we in de omgang met de 'economisch zieken', de armen, de Bijbel ook zo te testen op haar zeggingskracht? In de omgang met miljoenen ondervoede, zwakke mensen, wordt het antwoord op de vraag: 'Wat is Jezus' antwoord op hun armoede?' dagelijks noodzakelijker.

De resultaten van een bijbelstudie over deze vraag blijken geestelijk en materieel verrijkend. De Bijbel staat vol antwoorden op dit economische probleem. Maar vrijwel direct blijken deze, voor de arme zo hoopvolle antwoorden, voor rijke christenen onthutsend te zijn.

De rijke, ik, wij, worden zelf ingeschakeld om het genezingsgebed over economische armoede te verhoren. En, o help!, de rijke blijkt zelf ook ziek te zijn en genezing nodig te hebben.

Het evangelie van het Koninkrijk Gods is een diepgaand en hoopvol perspectief voor de armen, maar het zet ons, rijken, voor de spiegel. Dat tast ons 'vlees' aan.

Bijbelstudie over genezing van armoede is daarom, evenals omgang met de armen, riskant voor ons eigen hebben en houden.

De weerstanden tegen het bestrijden van ziekte, honger en onrecht zijn ten diepste niet theologisch of economisch van aard, maar komen uiteindelijk voort uit angst voor verlies van eigen bestaan. De armen moeten we op veilige afstand houden. Wij oefenen ons allemaal om over de 'Lazarussen' op onze stoep heen te kijken. Het zijn onze eigen relaties, de zwakke en kwetsbare mensen om ons heen, de weduwe, de wees, de vreemdeling dichtbij, in onze eigen woonplaats en in onze eigen samenleving.

Hulp aan 'arme stakkers' ver weg ligt ons dan in zekere zin toch iets beter.

Zélf s als hún maatschappij moet veranderen, kunnen we daar nog wel in mee gaan. Maar het wordt té gevaarlijk op het moment dat de omgang met de arme als een spiegel gaat werken en we door zijn bril de wereld in gaan kijken. Als we 'besmet' worden met zijn denken en als we zo ons eigen leven en onze eigen maatschappij onder kritiek stellen. De prijs van de broederschap wordt té hoog en we staan voor de verleiding om met economisch en/of godsdienstige motieven een grens te stellen aan de liefde die God door de Heilige Geest in ons hart heeft uitgestort (Romeinen 5:5). De apostel Johannes leert ons dat we op dát moment ook een grens stellen aan ons geestelijk leven: *'Wie nu in de wereld een bestaan heeft en zijn broeder gebrek ziet lijden, maar zijn binnenste voor hem toesluit, hoe blijft de liefde Gods in hem? Kinderkens, laten wij liefhebben niet met het woord of met de tong, maar met de daad en in waarheid'* (1 Johannes 3:17-18).

Met de bedoeling ons eigen (geestelijke en natuurlijke) leven veilig te stellen, krimpen we de onbaatzuchtige liefde tot de naaste in. Maar door die beperking bestraffen we onszelf met een versmald en koud evangelie, dat steeds meer vergeestelijkt moet worden om niet in eigen bestaan te snijden. Een 'evangelie' dat steeds minder zeggingskracht heeft in de wereld om ons heen. Het vormt tenslotte zelfs een godsdienstig volk, dat Christus opnieuw kruisigt en tegen wie de Heer straks moet zeggen: *'Ik heb honger geleden en gij hebt Mij niet te eten gegeven. Ik heb dorst geleden en gij hebt Mij niet te drinken gegeven; Ik ben een vreemdeling geweest en gij hebt Mij niet gehuisvest, naakt en gij hebt Mij niet gekleed, ziek en in de gevangenis en gij hebt Mij niet bezocht'* (Matteüs 25:31-46).

Liefde is riskant, maar liefdeloosheid is dodelijk.

Hoop voor armen

EEN RECHTZAAK

Onlangs zijn een groot aantal christen-paria's uit Zuid-India overgegaan tot de islam om de eenvoudige reden dat de islamieten het kastensysteem voor eigen geloofsgenoten afwijzen. In de kerk van Zuid-India heeft het kastensysteem helaas wél een plaats en blijven deze vertrapten toch een aparte groep.

We kunnen onze schouders ophalen en vaststellen dat die nieuwe moslims nooit echt christen geweest waren en nu ook geen echte islamieten geworden zijn. 'Het zijn 'rijst-gelovigen', materialisten, die alleen om hun maag en hun sociale status naar de kerk of de moskee gaan...'Wat een droevige en fatale reactie zou dat zijn! Droevig, omdat het evangelie van het Koninkrijk Gods ontkracht wordt. Fataal, omdat het beeld van Christus' kerk, dat hierachter schuilt, geen zeggingskracht heeft voor mensen in nood.

Zieken hopen op genezing, eenzamen zoeken gezelschap, vluchtelingen zoeken onderdak, paria's zoeken waardigheid en hongerlijders zoeken voedsel. We moeten leren inzien dat God onze menselijke nood tot Zijn nood rekent en dat Hij hun rechten verdedigt.

De psalmen staan er vol van:

'Hij is het, die de verdrukten recht verschaft, die de hongerigen brood geeft, die de vreemdeling behoedt en wees en weduwe staande houdt' (Psalm 146:7, 9).